

СТАНОВИЩЕ

от доц. Огняна Георгиева-Тенева, д.н.,
за дисертационния труд на тема
„Интерактивни методи в обучението по английски език“
за присъждане на научно-образователната степен „доктор“
по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението
Автор: Цветелина Иванова Господинова
Научен ръководител: проф. Павлина Стефанова, д.н,
доц. Светлана Димитрова–Гюзелева, д-р

Темата на дисертацията предизвиква постоянен изследователски интерес – сигурен знак за нейната актуалност и значимост. Цветелина Господинова подхожда към интерактивните методи в обучението по английски език от позиции, които са залог за разширяване на методическия опит в теоретична и преди всичко в практико-приложна перспектива. Безспорно необходимо е и натрупването на нови компетентности за дистанционните форми на обучение с помощта на различни електронни ресурси.

Обсъжданият труд е плод на неколкогодишна изследователска работа, включително в условията на пандемия и свързаното с нея обучение от разстояние. Налице е текст с определени теоретични достойнства и с принос за практическото обучение по английски език.

В структурата на разработката се оглежда умението на авторката да организира материала с ясна аргументативна последователност. Прегледно са посочени обектът, предметът, целта, теоретичните и практическите задачи, работната хипотеза на проучването. Концептуалната постановка носи чертите на класическото методическо изследване.

Понятието „интерактивност“ е представено чрез проследяване на различни виждания за неговите педагогически и технологични аспекти. С това трудът осигурява научен фундамент на собственото методическо изследване. Налице е отчетлив стремеж към обективизъм, важен за изясняване същността на интерактивността. В същото време смятам, че съчетаването на дескриптивната неутралност с известна оценъчност би допринесло за по-доброто диференциране на различните гледни точки към интерактивността и за аргументиране на собствената позиция, която в края на обзора е заявена, но без съпътстващи доводи. Например, би било интересно да се очертае границата

между т. нар. „пасивен ползвател на информация“, по Калил Ажами и Махер Сюлейман, и интеракцията между обучаемия и учебното съдържание, по Йонг, т. е. да се изясни кога индивидуалната работа с учебното съдържание е пасивна, без всякакви елементи на интеракция – и дали това изобщо е възможно, и кога тя става интерактивна (нека припомня, че в дисертацията е цитирана проф. Вася Делибалтова, според която всяко обучение е интерактивно по дефиниция).

Разработката основателно акцентира върху превръщането на информационните и комуникационните технологии от средство в среда на обучението, където се ползват предимно електронни ресурси. Положителна страна на труда е и разглеждането на различни начини на взаимодействие при обучението по английски език, които съчетават педагогическите, комуникативните и технологичните особености със специализирания дизайн на занятията.

Реферативният план на изследването има значение не само за набавянето на теоретичен фундамент, но и на модели за практическа работа, приложими в нови условия, в случая – условията на МВР академията. Такива например са подготвените от Скривънър структури на уроци по граматика и лексика, както и процедурите за работа в два варианта – контролиран от преподавателя и откривателски.

Предложеният педагогически дизайн за обучение по английски език включва и опит, заимстван от Бийтъм, в който са внесени промени по отношение на учебния план, занятията, дейностите и материала с оглед на особеностите на образователната ситуация в Академията на МВР. В синхрон с типичните за подобен тип методически изследвания обучаемите са разделени в две групи – контролна и експериментална, със съответните различия в степента на интеракция. Подробно са описани извършените дейности, видовете задачи и примерите от двата етапа на изследването. Изпълнението на задачите от контролната и от експерименталната група е предмет на внимателен съпоставителен анализ, въз основа на който се правят изводи, обобщения и подобрения на материалите и на указанията за работа с интерактивните задачи.

В обобщение, бих искала да открия следните постижения в труда на Цветелина Господинова:

- Представени са различни дефиниции за „интерактивност“; посочено е и собственото разбиране за това понятие;

- Изготвени са концепция за изследователска работа, адекватна на целите и задачите на труда, и педагогически дизайн на урок с технологична интерактивност;

- Определени са типови задачи, чието изпълнение предполага интерактивност;

- Създаден е методически инструментариум, подходящ за разкриване влиянието на интерактивните дейности върху усвояването на лексика и граматика;

- Успешно е проведен педагогически експеримент;

- Потърсена и получена е обратна връзка от студентите, участвали в педагогическото изследване, която допринася за коректното оценяване на извършената опитна дейност и за усъвършенстване дизайна на обучението;

- Валидността на работната хипотеза е аргументирана убедително.

Дисертационният труд е с приносен характер за методиката на обучението по чужд език. Авторката поставя разглеждания проблем на надеждна научна основа и мотивира решаването му от различни аспекти – педагогически, методически, комуникативен и технологичен.

Придружаващите графични изображения са изработени грижливо. Приложенията разкриват в детайли извършената практическа работа.

Приведена е богата библиография на български и на английски език.

Авторефератът синтезира дисертационния труд вярно, с незначителни разлики (напр. в автореферата не са посочени методите на изследването; има известни разминавания в номерирането на подтемите и пр.).

Самооценката за приносите отразява адекватно постиженията.

Основни съдържателни аспекти на дисертацията са представени в четири публикации в издания с широка видимост.

В заключение: обсъжданото изследване свидетелства за издържано научно мислене и несъмнена методическа компетентност. Ето защо предлагам научното жури да присъди на Цветелина Господинова образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование 1. Педагогика, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по английски език).

10. 04. 2023

Огняна Георгиева-Тенева